

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>**Bērnu nolaupīšana, ko veic vecāki**

Bērnu nolaupīšana, ko veic vecāki

Vai esat starptautisks pāris ar bērniem un tagad grasāties šķīrties? Iespējams, ka viens no jums vēlēties atgriezties izcelsmes valstī, ņemot līdzi bērnu. Tomēr šāda rīcība bez otra vecāka vai tiesas piekrišanas būs likumpārkāpums. Noskaidrojiet, kas ir likumīgi un ko darīt, ja otrs vecāks ir nolaupījis bērnu.

Ja bērns ir nelikumīgi aizvests vai tiek nelikumīgi paturēts citā dalībvalstī, nevis tajā, kur atradās bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nolaupīšanas, piemēro [1980. gada Hāgas konvenciju](#), ko papildina [Briseles IIb regulas](#) III un IV nodaļa.

Kā ES noteikumi palīdz novērst bērnu nolaupīšanu?

Tās valsts tiesa, kurā pirms nolaupīšanas atradās bērna pastāvīgā dzīvesvieta, joprojām būs atbildīga par jautājumiem, kas saistīti ar vecāku atbildību, piemēram, par aizgādību un saskarsmes tiesībām, līdz tiks izskatīta nolaupīšanas lieta. Šāds risinājums izvēlēts, lai izvairītos no tā, ka viens no vecākiem nolaupa bērnu cerībā, ka viņa valsts tiesa varētu pieņemt labvēlīgāku spriedumu.

Kā vecāks var atgūt nolaupītu bērnu?

Visās ES valstīs ir [centrālās iestādes](#), kas palīdz vecākiem, kuru bērns nolaupīts un aizvests uz citu valsti. Ir iespējams sākt procedūru bērna atpakaļatdošanai. Tādā gadījumā tiesai ir jāpieņem lietā nolēmums sešās nedēļās no brīža, kad lieta nonāk tiesā. Tiesai tiesvedības gaitā būtu jānodrošina uzklaušīšana bērnam, kas pats spēj formulēt savu viedokli.

Vai tās valsts tiesa, uz kuru bērns aizvests, var atteikt bērna atpakaļatdošanu?

Tās valsts tiesa, uz kuru bērns aizvests, var iebilst pret bērna atpakaļatdošanu tikai šādos gadījumos:

ja nav notikusi nelikumīga aizvešana vai aizturēšana ([1980. gada Hāgas konvencijas](#) 3. pants);

ja nolaupīšanas laikā vecāks, kurš atstāts bez bērna, faktiski neīstenoja savas aizgādības tiesības ([1980. gada Hāgas konvencijas](#) 13. panta 1. punkta a) apakšpunkts);

ja pastāv nopietns risks, ka atpakaļatdošana bērnam varētu radīt fizisku vai psiholoģisku kaitējumu ([1980. gada Hāgas konvencijas](#) 13. panta 1. punkta b) apakšpunkts). Tomēr atgriešanu nedrīkst kavēt, ja bērna aizsardzībai ir veikti piemēroti pasākumi. Ja tiesa atzīst, ka bērns nav jāatdod atpakaļ, tai ir jāsazinās ar tās valsts tiesu, no kuras bērns tika nolaupīts ([Briseles IIb regulas](#) 27. panta 3. punkts);

ja bērns iebilst pret atpakaļatdošanu ([1980. gada Hāgas konvencijas](#) 13. panta 2. punkts);

ja atgriešanu nepieļauj pieprasījuma saņēmēja valsts pamatprincipi par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību ([1980. gada Hāgas konvencijas](#) 20. pants).

Pēc tam tās valsts tiesa, no kuras bērns tika nolaupīts, pieņems galīgo lēmumu, ņemot vērā otras tiesas sniegtos pierādījumus un pamatojumu. Tiesnesim arī jāuzklausa bērns un abas puses.

Vai tiesas nolēmums būs automātiski izpildāms?

Izcelsmes valsts tiesas galīgais nolēmums tiek automātiski atzīts un ir izpildāms citā ES valstī bez nepieciešamības pasludināt izpildāmību (“*exequatur* atcelšana”) – ar nosacījumu, ka tiesnesis ir izdevis atbilstošu apliecību, kas paredzēta [Briseles IIb regulā](#).

Praktiskā rokasgrāmata regulas “Brisele IIb” piemērošanai atrodama šajā lapā: [Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla publikācijas](#).

Radniecīgas saites:

[Atrodiet centrālo iestādi savā ES valstī](#)

[Paraugprakses rokasgrāmata](#) (243 Kb) – informācija par valsts administratīvajām un tiesu procedūrām saistībā ar bērna atpakaļatdošanu.

Brošūra

Lapa atjaunināta: 14/06/2023

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.